

פרשת מסעי

למונה בפרשה

עלון שבועי לעידוד העיון והבקיאות בפרשת השבוע

לסדר את הפרשה

לפניכם רשימת נושאי הפרשה בסדר מעורבב, עליכם לסדרם מחדש לפי סדר ההתרחשויות בפרשה. כשתצליחו, תקבלו מהאותיות חלק מפסוק מהפרשה.

ט. השארת נחלת צלפחד במטה

מנשה

י. פירוט גבולות ארץ ישראל

מ. שמות נשיאי בני

ל. ציווי הפרשת ערי מקלט

ע. פירוט מסעות בני

ה. ציווי חלוקת ונחלת הארץ

ק. נתינת ערים ומגרשים ללוויים

שאלה לשולחן שבת

"ויעל אהרן הכהן אל הר ההר על פי ד' וימת שם בשנת הארבעים לצאת בני ישראל מארץ מצרים בחדש החמישי באחד לחדש"

אהרן הכהן הינו האדם היחיד בתורה שיום פטירתו כתוב מפורשות: א' באב. ובפרשת חקת מסופר לאחר פטירתו: "ויבכו את אהרן שלוש ימים כל בית ישראל".

ויש לפרש כיצד האבל על מותו של אהרן במשך כל חודש אב עולה בקנה אחד עם הכתוב (תענית כו:): 'לא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב', ומבואר במדרש שבשנה האחרונה במדבר רק בט"ו באב הבינו שפסקו מתי מדבר מלמות ועשאוהו יום טוב?

מטרת השאלה

הינה לעורר דיון סביב שולחן השבת. ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת (בצרוף מקורות, אם ישנם) ובל"ג אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

פנינים

"והערים אשר נתנו שש ערי מקלט תהיינה לכם"

'מגיד שאע"פ שהבדיל משה בחייו שלוש ערים בעבר לירדן, לא היו קולטות (רוצחים) עד שנבחרו שלוש שנתן יהושע בארץ כנען' (רש"י)

ה'משך חכמה', לומד מדברי רש"י האלו הבחנה מפעימה. שהרי ידוע שרוצח שהרג בשוגג נס לעיר המקלט וחי שם עד מות הכהן הגדול, ואז יכולים לשוב הרוצחים אל בתיהם ומשפחתם. אך בשלב זה שמשה הפריש שלוש ערים מתוך שש, ואלעזר הכהן הגדול קיבל הבטחה שהוא יהיה זה שיחלק את הארץ, יודע כל רוצח שלפחות בארבע עשרה שנה הקרובות אין לו סיכוי לצאת מעיר המקלט, וכיון שידעה התורה שאין אדם יכול לחיות ללא תקוה, שלוש הערים מעבר לירדן לא קלטו רוצחים עד שיהושע בחר בעוד שלוש ערי מקלט.

"כאשר צוה ד' את משה בן עשיו בנות צלפחד"

כתוב בגמרא (שבת קד.): 'מנצפך צופים אמרו... אלא שכחום וחזרו ויסדום'. דהיינו שאת עניין האותיות הסופיות מנצפך הנכתבים אחרת כשבאים בסוף המילה, חזרו הצופים (נביאי הדורות) והזכירו זאת לאחר שהדבר השתכח. ויש לומר בדרך רמז, שאותיות מנצפך נשתכחו ממבחר היצורים משה איש האלוקים, שהם ראשי התיבות של ההלכות שנשתכחו ממשה: מקושש, נוקב השם, צלפחד, פסח שני, כזבי. (בשם הגר"א)

"וישב בה עד מות הכהן הגדול"

בתרגום יונתן בן עוזיאל כתוב: 'ויטיב בה עד זמן דימות כהנא רבא דרבי יתיה סגיא במשח רבותא ומטול דלא צלי ביומא דכפורי בקודש קודשיא על תלת עבירין קשין דלא יתקלון עמא בית ישראל בפולחנא נוכראא ובגילוי עריותא ובשדיות אדם זכיא והוה בידיה לבטלותהון בצלותיה ולא צלי מטול כן אתקנס לממת בשתא ההוא'. ובקצרה: הכהן הגדול בוודאי ימות באותה השנה כעונש וקנס על כך שלא התפלל ביום הכיפורים על כך. ויש לבאר, במקרה שמת הכהן הגדול, ומונה אחר תחתיו באלול, ומיד קודם לראש השנה אירע רצח בשגגה, מה אשם הכהן הגדול החדש בכך שהכהן הגדול שמת לא התפלל ביום הכיפורים אשתקד על כך? ויש לומר: א. היה לכהן הגדול הנוכחי להתפלל שיצא הרוצח זכאי בדין. ב. בתרגום יונתן מדובר במקרה רגיל בו הכהן הגדול הנוכחי היה חי ביום הכיפורים האחרון. (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א ל'שאלה לשולחן שבת' תש"פ)

מקרא

שעיצת השבת שלכם למונה בפרשה!

העלון המוכר והאהוב שעשרות אלפי משפחות לא עורכות סעודות שבת בלעדיו... עומד לצאת בספר חדש ומרענן. לקט נרחב של מיטב החידושים והמדרשים הבלתי נשכחים במעל 500 עמודים בצבע מלא, מרגשים וחגיגים, כיאה לשולחן השבת!

למונה בפרשה

למונה בפרשה
למונה בפרשה
למונה בפרשה
למונה בפרשה

אתר טיפים וחיידות מוקדמת לטובת השבת
היתר אהרן ב"ר

הצטרפו עכשיו
hamatmon40@gmail.com | 052-7665775

ישנו ביקוש רב בבתי הכנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילה שלהם. זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה. ניתן לתרום: 1. בהעברה לבנק לאומי (10 סניף 905 חשבון 5055271, ע"ש 'ביין' 2. לשלוח שיק למערכת

העלון מוקדש לע"נ אסתר רחל בת מניה הכהן ת.ג.צ.ב.ה

חידון א' ת'

- התשובה לכל שאלה **מתחילה** באות המופיעה בתחילת השורה
- א. בני ישראל נצטוו לתת ללוויים מנחלת _____
 - ב. אחד ממקומות חניית בני ישראל
 - ג. רוצה לנקום את רצח בן משפחתו
 - ד. בנות צלפחד התחתנו עם בני -
 - ה. שם נפטר ונקבר אהרן הכהן
 - ו. " _____ אף ד' בישראל"
 - ז. גבול צפון א"י הוא מ _____ עד חצר עינן
 - ח. "ומגרשיהם יהיו לבהמתם ולרכושם ולכל _____"
 - ט. בנות צלפחד נישאו ל _____ בעיניהם
 - י. נשיא שבט דן: "בקי בן _____"
 - כ. במותו, חוזר הרוצח למשפחתו
 - ל. אחד ממקומות חניית בני ישראל
 - מ. הלוויים קבלו ארבעים ושמונה ערים ואת -
 - נ. חולקו לשבטים בארץ ישראל
 - ס. בני ישראל נסעו מים _____ וחנו במדבר _____
 - ע. לאביהם של שני נשיאים היה את אותו השם:
 - פ. נשיא מטה נפתלי
 - צ. אחד ממקומות חניית בני ישראל
 - ק. מזרחה
 - ר. נס מפני גואל הדם
 - ש. נשיא מטה שמעון
 - ת. באילים היו 12 עינות מים ושבעים -

חידון א' ת' הפוך

- התשובה לכל שאלה **מסתיימת** באות המופיעה בתחילת השורה
- א. לכל שבט היה _____ שהיה אחראי לחלק הנחלות
 - ב. נשיא שבט יהודה
 - ג. בפרשתנו מבואר דין הרוצח ב _____
 - ד. מלכה שמע, שאהרן הכהן גוע
 - ה. שם חנו בני ישראל אחרי קריעת ים סוף
 - ו. בני ישראל חנו בהר העברים לפני -
 - ז. "אם יליד בית הוא מדוע היה _____" (הפטרה)
 - ח. המסעות החלו ממחרת ה -
 - ט. משה הבדיל שלש ערי _____
 - י. בחודש זה נפטר אהרן (לשון הפסוק)
 - י. נשיא שבט זבולון: אליצפן בן _____
 - ל. באמצעותו יחלקו את הארץ
 - מ. בני ישראל נסעו מסוכות ל -
 - נ. בכל צד שלו היו שלש ערי מקלט
 - ס. משם החלו מסעות בני ישראל במדבר
 - ע. "ולא תקחו כפר לנפש רצח אשר הוא _____ למות"
 - ף. אורך מגרשי הלוויים מחומת העיר היו _____ אמה
 - ץ. אחד מהמקומות בהם חנו בני ישראל
 - ק. כך מתרגם אונקלוס את המילה 'זנס'
 - ר. שם חנו בני ישראל בין קהלתה לחרדה
 - ש. ממקומות חניית בני ישראל (2)
 - ת. ים המוזכר בגבולות ארץ ישראל

ואלה שמות

"שמואל בן עמיהוד"

איזה שם נוסף היה לשמואל הנביא ומה משמעותו? (התשובות במדור התשובות)

מן המדרש

דבר אחר, "אלה מסעי" - למה זכו להיכתב בתורה כל המסעות האלו? על שקיבלו את ישראל, ועתיד הקדוש ברוך הוא ליתן שכרן, שכתוב (ישעיה לה,א): "יששום מדבר וציה ותגל ערבה ותפרח כחבצלת פרח תפרח ותגל ערבה" וגו' ומה מדבר על שקיבל ישראל כך, המקבל תלמידי חכמים לתוך ביתו על אחת כמה וכמה. אתה מוצא שעתיד המדבר להיות יישוב והיישוב עתיד להיות מדבר, מנין שעתיד היישוב להיות מדבר? שנאמר (מלאכי א,ג): "ואת עשו שנאתי ואשים את הריו שממה". ומנין שהמדבר עתיד להיות יישוב? שנאמר (ישעיה מא,יח): "אשים מדבר לאגם מים". אתה מוצא שעכשיו אין אילנות במדבר ועתידים להיות שם, שנאמר (ישעיה מא,יט): "אתן במדבר ארז שטה והדס ועץ שמן". ועכשיו אין דרך במדבר שכולו חול ועתיד להיות שם דרך שנאמר (ישעיה מג,יט): "אף אשים במדבר דרך בישימון נהרות". ואומר (ישעיה לה,ח): "והיה שם מסלול ודרך ודרך הקדש יקרא לה לא יעברנו טמא והוא למו הולך דרך ואוילים לא יתעו". (ע"פ במדבר רבה פרשה כג)

מילה בפרשה

**הוא מכריע בשרירות,
לרדת לדרוש חירות,
משבט אחד עם מקל,
וענק שיסן בערש ברזל.**

המונח המבוקש הינו מילה
בת 3 אותיות המופיעה בפרשה.
אשר כל שורה בחידה
רומזת להקשר שונה שלה.
(יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות
בעלי הגיה דומה)

התשובה תתפרסם אי"ה בגליון הבא

יש לי כסף אבל לא דמים, שממילא לא יועילו לי. מי אני?

"אלפים באמה"

במילה "באמה" מופיע הטעם 'רח בן יומו' - המקום היחיד בתורה. הדבר רומז לתקנת רבן גמליאל הזקן בירושלים שיהיו העדים שחיללו שבת בראיית הירח כדי לקדש תא החודש הולכים אלפים אמה לכל רוח. (בשם הרב נבנצל) עוד, מובא בגמרא (ר"ה כב:) על עד שנשכר בידי הבייתוסים להעיד עדות שקר בעדות החודש, והעיד בצורה מרומזת בצורה כזו שיבינו שנשכר להעיד. בתחילת דבריו אמר: "עולה הייתי במעלה אדומים, וראיתי שהוא רבוץ בין שני סלעים, ראשו דומה לעגל..." הרי לנו קשר בין הטעם 'רח בן יומו' המופיע במילה 'באמה' (ראשי וסופי תיבות 'במעלה אדומים') לבין הטעם 'קרני פרה' המופיע במילה "אלפים". (ט"ב)

"ואם בכלי ברזל הבהו"

באלו מקומות נוספים בתורה מוזכר ברזל? (11)

(מקומות)

מצאו נא בפרשה:

1. שש מילים רצופות המסתיימות באות ה'.
2. שלוש מילים רצופות בעלות אותו שורש.
3. מילה המוטעמת בקרני פרה.
4. פועל המופיע בששה פסוקים רצופים.
5. אות המופיעה פעמיים ברצף. (12 תשובות)
6. שניים מגלגל המזלות הרמוזים בפרשה.

"זיכרון" סימן

גימטריאות ורמזים לזכירת מספר פסוקי הפרשה

בפרשת מסעי מסופר על דיני הרוצח בשגגה, "ומצא אתו גואל הדם מחוץ לגבול".

בפרשת מסעי ישנם 132 פסוקים, ואפשר לזכור זאת ע"י זכירת המילים:

"גואל הדם בגבול" = בגימטריא = 132

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לשבוע שעבר: אדם נשבע שלא יאכל בשר זה. ואם אכל חצי ממנו הרי הוא לוקה ואם אכל הרבה אינו לוקה? - בבשר נבילה. אם אכל חצי שיעור שאין בו איסור נבילה אפילו למד חצי שיעור אסור מן התורה, חלה השבועה, ואם המשיך ואכל שיעור, הרי מושבע ועומד הוא מהר סיני ואינו לוקה משום שבועה. (ש"ת רע"א מה"ק עו) **לסדר את הפרשה** - "ערי מקלט" - **חידון א' ת'** - אחוזתם, בני יעקן, גואל הדם, דודיהן, הר ההר, ויחר, זפרונה, חיתם, טוב, יגלי, כהן גדול, לבנה, מגרשיהן, נחלות, סוף סין, עמיהוד, פלטיאל, צלמונה, קדמה, רוצח, שמואל, תמרים. **חידון א' ת' הפוך** - נשיא, כלב, שוגג, ערד, מרה, הר נבו, לבו, הפסח, מקלט, החמישי, פרנץ, גורל, אתם, הירדן, רעמסס, רשע, אלף, רימון פרץ, ויערוק, הר שפר, אלוש קדש, כנרת. **שעשועי דאורייתא** - "תובל קין לטש כל חרש נחשת וברזל", "ונתתי את שמכם כברזל", הכשרת כלי הברזל משלל מלחמת מדין, ערשו של עוג, "ויוצא אתכם מכור הברזל ממצרים", "ארץ אשר אבניה ברזל", "ונשל הברזל מן העץ", "מזבח אבנים לא תניף עליהם ברזל", "והארץ אשר תחתיך ברזל", "ונתן על ברזל עול צוארך", "ברזל ונחשת מנעלך". 1. "ותהיינה מחלה תרצה וחגלה ומלכה ונעה". 2. "וימת מות יומת". 3. "באמה". 4. הפועל: למות המופיע בפרק לה פסוקים טז-כא. 5. בבני, בשגגה, אלידד, ההר, ותהיינה, ללויים, ממטה, עינן, מרעמסס, וצררו, שש, לתת. 6. "עקרבים", "לגדי". **ואלה שמות** - פתואל (אביו של הנביא יואל לשיטות מסוימות). 'רבנן אמרו: למה נקרא שמו פתואל? שהיה מסלסל בשערו כבתולה הזאת (שהיה נזיר). רבי שמואל בר יצחק אמר: למה נקרא שמו פתואל? שפיתה להקב"ה בתפילה, שנאמר: "ויקבצו המצפתה וישאבו מים". (ילקו"ש יואל) **מילה בפרשה מוטת** - אסר. "מטבע ישן שיש לו" - איסר, "לא הרשה אותה לבנו" - אסר, "התעקש ואף כבלו" כבל = אסר, "ולא התיר את נדרו" נדר = איסר. **טמונות בפרשה** - 1. עקרב - "למעלה עקרבים" (לד, ד). 2. "בסוכות" (לג, ה). 3. "מכה נפש בשגגה" (לה, טו). 4. "ים המלח" (לד, יב). 5. "ערי מקלט" (לה, יג). 6. "עציון גבר" (תיב, ע): "בכרך דתרנגולא" = עיר התרנגול לגלה). 7. "ברתמה" (לג, יח). 8. חזק חזק ונתחזק, "על כתף" (לד, יא). 9. "חניאל בן אפוד" (לד, כג). 10. קרני פרה וירח בן יומו - מטעמי המקרא הנדירים "אלפים באמה" (לה, ה). 11. "במקהלות" (לג, כה). 12. "ממדבר ציון" (מלשון צינה וקור) (לד, ג). **טמונות בהפטר** - 1. "מי שיחור" (בי, ח). 2. "בארות" (בי, ג). 3. "כבושת גנב כי ימצא" (בכו, ד). 4. "מנעי רגלך מיחף" (בכה). **שאלה לשלחן השבת חקת** - שאלנו: אם פרה אדומה באה ככפרה על חטא העגל, כיצד ניתנה לבני ישראל עוד במרה בטרם חטאו? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: 1. במרה רמז להם שנתן להם עץ הרדופני שהוא מר למתק המים, אמר משה היאך מר ימתק המים והשיב לו הקב"ה עתיד אני ליתן מצוה לישראל כיוצא בזה וזהו פרה אדומה שמטמאה הטהורים. 2. נשנית כבר במרה ולא עשאוה עד שנה שניה. (חזקוני וריב"א). 3. לכן מתחילה הייתה זו חוקה כדי שלא יטענו ישראל שחטאו בעגל כמו שאמורים לטעות. (ח"ת"ס). 4. במרה רק לימדם את הרעיון של הפרה, שלוקחים סמל התאוה פרה אדומה ושורפים אותה עד שיישאר רק יסוד העפר ונותנים על מים חיים - שורש יסוד המים בקדושה, ומזים ומורידים בזה הרושם הרע שנדבק מהמת. ובמרה עדיין היה מקום לטומאת מת אצל ישראל, ואם לא היו חוטאים בעגל היה נשאר רק לטהרה מטומאת נכרים. (אסרי לגפן). 5. מחלוקת בין מקורות שונים (ר' משה הדרשן למדרש אחר). 6. הקב"ה ידע שיחטאו. 7. זו טעות והיה כתוב שבת וכ"א (כיבוד אב) ונדמה כ'ופ"א' ולכן פירשו פרה אדומה. (תורה תמימה). 8. בתחילה ניתנה בתור טהרה בלבד, והתחדש בה אף ענין כפרה לחטאים.

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

ב: 'לדעת', 'אידישער וינקל' (באידיש) ו'דרשו'.

בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

זהו חידון משעשע מתמונות הרומזות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירוש רש"י.
(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
אשמח לקבל רעיונות, חידוקים והערות: temunabaparashah@gmail.com
כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

טמונות בפרשה

מקרא רמת קושי: רגיל קשה

4

3

6

2

1

5

7

8

10

9

11

12

'מחשבה טובה'

התשובה לטמונה זו
תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

תשובה לגיליון הקודם
דיני הכשרת כלים ע"י מיים ואש

טמונות בהפטרה

הפטרת מסעי "שמעו דבר ד'" (ירמיהו ב' ד' - כה. ו: ג' ד')

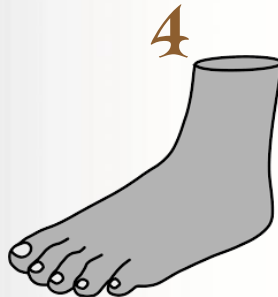
1

2

3

4

עדיין ניתן לרכוש את משחק ה'חדר בריחה' המבוקש! חידות ומשימות לכל הגילאים לחוויה משפחתית מושלמת!
לפרטים נוספים ולהזמנות התקשרו: 052-766-5775